Parašė Vacys Paulauskas
Sekmadienis, 24 Liepa 2011 10:23

Kai prasideda alinantys karščiai, sėdėti saulėkaitoje su meškere visą dieną – tikras vargas. Visai kas kita vos brėkštantys ankstyvi rytai, kai bunda diena, o ant vandens ryškios plūdžių antenėlės dar sunkiai įžiūrimos. Norintiems ilgiau pasilepinti saldžiu rytmečio miegu, graužtis neverta. Saulei pasukus vakarop, gęstanti diena ir dvelkianti vėsa kompensuos prasnaustą rytinę žūklę bei dovanos tai, dėl ko meškeriotojas ištisas valandas rymo prie vandens ir laukia paslaptingo plūdžiukės virptelėjimo. Pagaliau... ji vos pastebimai atgijo ir palengva siūbuodama paniro po vandeniu. Pakirtęs laimikį, žvejys pajuto stiprų pasipriešinimą. Užkibo ilgai lauktas lynas.

Raudonakis stipruolis

Ši žuvų rūšis retai kada džiugina meškeriotojus. Ne visuose vandens telkiniuose lynas vienodai gausus. Tai vešlia vandens augalija užžėlusių dumblingų plotų šeimininkas. Lietuvoje aptinkamas įvairiuose vandenyse, išskyrus sraunius upelius ir upių aukštupius. Šis apvalainas raudonakis storulis niekur neskuba ir ganosi ežeruose, lėtos tėkmės upių ruožuose, senvagėse. Jis lengviau negu kitos žuvys pakelia ištirpusio vandenyje deguonies stygių, padidėjusią anglies dioksido, sieros vandenilio koncentraciją. Nebaisus šiai žuviai rūgštokas ir druskingesnis vanduo. Žiemą lynai įminga, nors pasitaiko atvejų, kad kai kada jie nubudę užkanda ir tuo nustebina poledinės žūklės mėgėjus. Nusnausti jie gali ir per vasaros karščius, vandens temperatūrai perkopus 35-37 laipsnius. Lietuvoje lynai – vėliausiai neršiančios žuvys. „Veselioja“ birželio-liepos mėnesiais, kai vanduo sušyla iki 19-20 laipsnių. Ikrelius ežerų, tvenkinių įlankose, upių užutekiuose išneršia ant povandeninės augmenijos. Šiaip lynai esti atsargios ir labai baikščios žuvys, per nerštą visiškai praranda budrumą. Neršia triukšmingai ir dažnai visiškai netoli kranto. Verslininkai ir paežerių gyventojai anksčiau daug lynų sugaudavo

specialiomis gaudyklėmis – venteriais. Lynai auga lėtai, subręsta 4-5 m. amžiaus. Jie gali pasiekti 5-6 kg, bet dažniausiai sugaunami 30-40 cm ilgio 0,5-1,5 kg rubuiliai. Sumeškerioti šią stiprią ir labai ištvermingą žuvį – vienas malonumas, tačiau padaryti tai nelengva. Reikia kantrybės bei išmanymo kur, kada ir kaip tą lyną suvilioti.

Sunkiai sugaunamas

Ankstesniais laikais žvejai mėgėjai lynų sugaudavo nedaug. Jie, meškeriojant kitas žuvis, užkimba labai retai. Lynų žūklė specifinė ir nelengva, bet tobulesni žūklės įrankiai, specialūs jaukai ir aukštesnis meškeriojimo lygis suteikia galimybes gaudyti lynus platesniam meškeriotojų ratui. Svarbiausia pasirinkti tinkamą vandens telkinį, kuriame tikrai gyvena lynai ir jų yra gana daug. Tad galima maloniai pabūti gamtoje taip ir nesulaukus išsvajotos žuvies kibimo. Daug ką reiškia teisingas laiko ir žūklavietės pasirinkimas. Lynai pradeda aktyviai maitintis ir kibti ankstyvą pavasarį vandeniui sušilus vos iki 11-12 laipsnių. Tuomet jie būriuojasi sekliose, labiausiai saulės spindulių įšildytose vietose. Nors lynai kimba visą atvirą sezoną, sėkmingiausios žūklės prasideda gegužės pradžioje, vandeniui sušilus iki 14 laipsnių. Po neršto per liepos karščius suvilioti juos sunkiau, tačiau jau yra mėgėjų, sėkmingai lynus meškeriojančių naktimis. Atlėgus karščiams rugpjūtyje, aptingusios žuvys atkunta ir vėl gerai kimba. Geros lynų žūklės galima tikėtis, jei kelias dienas šilta ir laikosi pastovus slėgis, pučia nestiprus vėjas ar dulkia vasarinis lietutis. Tinkamiausias paros metas – ankstyvas rytas ir saulėlydžio valandos, nors pasitaiko kibimų ir gerokai įdienojus.

Pasirinkti lynų žūklavietę, ypač nepažįstamame vandens telkinyje, nėra lengva. Šie „namisėdos“ turi savo pamėgtus takus ir toli nuo jų nenuklysta. Savo maitinimosi vietas dažnai išduoda skleisdami savotišką čepsėjimą, judindami vandens augalų stiebus. Bet panašiai, ieškodami maisto, mėgsta elgtis karosai, raudės ir čia pasiganyti atklydę karpiukai. Labai aiškiai besimaitinančius lynus išduoda kylančios smulkių burbuliukų virtinės, atsirandančios jiems knaisiojant dumblą. Burbuliukai kyla ieškant dumble maisto ir kitoms žuvims, tačiau dažniausia šie didesni ir koncentruojasi vienoje vietoje.

Įrankiai

Dažniausiai lynų žvejybai naudojamos įvairios plūdinės meškerės. Pasirinkus žūklavietę arti kranto ar iš valtelės, patogu naudoti 4-6 m ilgio teleskopinę meškerę be ritės. Kitaip reikalinga tolimo užmetimo meškerė, o kartais ir dugninė. Lynas – labai stipri žuvis. Užkibusi atkakliai priešinasi ir stengiasi pasislėpti augalų sąžalynuose, todėl labai nuploninti valą rizikinga. Geriau

sulaukti kibimų mažiau, nei prarasti laimikį. Naudoti plonesnę nei 0,20 mm storio pagrindinę giją ir 0,18 mm pavadėlį neverta, o meškeriojant „akyse“ tarp lūgnių praverčia ir „galingesnė“ įranga. Plūdė parenkama kuo jautresnė, tamsiu arba žaliu korpusu ir ryškia antenėle. Kabliukas turi būti tvirtas ir aštrus bei atitikti naudojamo masalo dydį.

Jaukinimas ir masalai

Tikėtis gero lynų kibimo be jauko neverta. Galimas ilgalaikis ir trumpalaikis jaukinimas. Ilgai jaukinant žvejyba būna sėkmingesnė, nes žuvys pripranta prie meškeriotojo pasirinktos vietos ir apie ją nuolat sukinėjasi. Ilgalaikiam jaukinimui tinka virtos bulvės, žirniai, įvairios kruopos, kombinuoti pašarai, įvairiai paruošti kukurūzai. Atvykus prie vandens vienai ar porai dienų, trumpalaikiam jaukinimui naudojamas parduotuvėje įsigytas ar paties meškeriotojo prasimanytas smulkiagrūdis jaukas. Jį verta „paskaninti“ kapotais sliekais, musės lervomis, šutintais ar konservuotais žirniais ir kukurūzais.

Dažniausiai lynams siūlomas ant 6-8 numerio kabliuko su užkarpėlėmis ant kotelio užvertas riebus mėšlinis sliekas. Naudojant mažesnius kabliukus veriamas pundelis musės lervų. Įmanoma lyną suvilioti įvairiai paruoštomis kruopomis, žirniais, kukurūzais, tešlomis, blynu, duonos minkštimu ir įvairių kombinacijų „sumuštiniais“. Kad netrukdytų įkyriai masalą tampanti smulkmė, jis turi būti stambus, atkreipti lynų dėmesį ir jiems patikti.

Lynų meškeriojimas Mėgėjiškos žūklės taisyklių neribojamas, tik draudžiama gaudyti mažesnes nei 25 cm žuvis.

Susiruošus lynų, verta susitaikyti su mintimi, jog žūklė ne visada gali būti sėkminga ir rezultatyvi. Niekada žmogus nežinai, ar tikrai pavyks prisišaukti tą povandeninių džiunglių valdovą, jį sugundyti ir nugalėti.